

ΕΩΡΗΤΙΚΩΣ ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

υπάρχουν για να εκφράζουν πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας, σε μια διαλεκτική σχέση βασισμένη στα ιδεολογικοπολιτικά τους προστάγματα. Τα πραγματικά αδιέξοδα και η κρίση εκπροσώπησης -που έχει μια πανευρωπαϊκά χαρακτηριστικά όπως φάνηκε κι από τα αποτελέσματα των πρόσφατων ευρωεκλογών- προκύπτουν, όταν οι ανάγκες της κοινωνίας δεν εκφράζονται μια αυθεντικά από τα λεγόμενα «συστημικά» κόμματα κι αναζητούν διέξοδο στους «χαμένους παραδείσους» που υπόσχεται ο δεξιός, ο αριστερός, ενίοτε και ο υπερκομματικός λαϊκισμός.

Στη «μεγάλη εικόνα» η κρίση εκπροσώπησης τροφοδοτήθηκε -αλλά δεν δημιουργήθηκε- από την οικονομική κρίση, τη λιτότητα και τις επιπτώσεις της. Τα αίτια είναι πολύ βαθύτερα και σχετίζονται με την αδυναμία των δομών διακυβέρνησης, σε εθνικό, ευρωπαϊκό αλλά και παγκόσμιο επίπεδο, να ανταποκριθούν στις ανάγκες των καιρών, δηλαδή στην πολυπλοκότητα και την υπερεθνική διάσταση των μεγάλων προκλήσεων της εποχής μας. Η

ΤΗΣ

Annus Ποδηματά

Κρίση εκπροσώπησης...

κυριαρχία του χρηματοοικονομικού καπιταλισμού και ο τρόπος που αυτή επιδρά στις κοινωνίες και τις οικονομίες, το μεταναστευτικό, τα μείζονα περιβαλλοντικά και οικονομικά ζητήματα που θέτει η κλιματική αλλαγή είναι μερικά από αυτά.

Η αδυναμία των (εθνικών)

κυβερνήσεων να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν αποτελεσματικές λύσεις στα προβλήματα αυτά, σε συνδυασμό με την ελλειμματική -και εν πολλοίς στρεβλή- ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, τροφοδοτεί το αίσθημα ανικανοποίητου και καλλιεργεί το έδαφος για να ανθήσει ο κάθε είδους λαϊκισμός. Στα καθ' ημάς, η κρίση εκπροσώπησης -με άλλα λόγια η πολιτική διάσταση της κρίσης- είναι ακόμα πιο σύνθετο πρόβλημα εξαιτίας των χρόνιων

παθογενειών που κουβαλάει το πολιτικό σύστημα και της σθεναρής του αντίστασης να αλλάξει. Η «πίτα» συρρικνώθηκε δραματικά, αλλά οι κυρίαρχες λογικές για τη διανομή της παραμένουν οι ίδιες. Ο λαϊκισμός έχει ασφαλώς διαβαθμίσεις, αλλά διαπερνά οριζοντίως τα κόμματα κι επικρατεί κατά κανόνα ακόμα κι εκεί όπου υπάρχουν θύλακες αντίστασης και ορθολογισμού.

Γιατί στοχεύει στο «βραχυπρόθεσμο» και λειτουργεί όπως οι αγορές: κερδοσκοπικά-ψηφοθηρικά. Ομως η χώρα δεν θα μπορέσει να γυρίσει σελίδα και να μπει στη λεγόμενη «μεταμνημονιακή εποχή» εάν δεν κάνει στροφή προς το «μακροπρόθεσμο». Εάν δεν προχωρήσει σε ένα εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης των

θεσμών και της οικονομίας που δεν θα αντιμετωπίζει μόνο τα συμπτώματα αλλά και τις παθογένειες που οδήγησαν στα μνημόνια και στην κρίση. Η κοινωνία είναι πιο έτοιμη και πιο ώριμη κι αυτό φάνηκε από τα αποτελέσματα των πρόσφατων αυτοδιοικητικών και ευρωπαϊκών εκλογών.

Το πολιτικό σύστημα δεν δείχνει ωστόσο να έχει εξαγάγει τα σωστά συμπεράσματα, όπως κατέδειξε και ο πρόσφατος κυβερνητικός ανασχηματισμός αλλά και ο απόλυτος αρνητισμός της αξιωματικής αντιπολίτευσης στην οποιαδήποτε προσπάθεια μιας ελάχιστης εθνικής συνεννόησης, για να κάνει η χώρα τα αναγκαία σταθερά βήματα προς τα μπρος, αντί να «φλερτάρει» διαρκώς με το προς τα πίσω...

